

γιορτοφορῶ *ἐνιαχ.* γιορτοφοροῦ Εὐβ. (Κουρ.) γιορτο-
τουφοροῦ Στερελλ. (Αἰτωλ.) κ.ά. Μετοχ. γιορτοφορε-
μένος Κ. Χατζόπ., Ἀγάπ., 18 γιορτοφουριμέν'ς Στε-
ρελλ. (Αἰτωλ. Φθιωτ. Φωκ.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. γιορτή καὶ τοῦ ρ. φορῶ.

Ἐπὶ ἐνδυμάτων, φορῶ κατὰ τὴν ἡμέραν ἐορτῆς ἐνθ' ἄν.:
"Εφκειακα ἕνα πιὸ καλὸ βουσανάτσι γιὰ νὰν τὸ γιορτοφοροῦ
(νὰ τὸ φορῶ κατὰ τὰς ἐορτὰς) Εὐβ. (Κουρ.) Ἀπὸ τὰ ρούχα
τὰ ἔχου γιορτοφουριμένα Στερελλ. (Αἰτωλ.) β) Μετοχ.
ἐπιθετικ., γιορτοφορεμένος = ὁ ἐορταστικῶς, ἐπισήμως
ἐνδεδυμένος Στερελλ. (Φθιωτ. Φωκ.)—Κ. Χατζόπ., ἐνθ' ἄν.:
Γλέπ'ς γιορτοφουριμέν'ς οὐλ'νοὺς κὶ χαρούμιν'ς γιὰ τ'ν
'Ανάστασ' τ' Χ'στοῦ Φθιωτ. Φωκ. Οἱ ἄνθρωποι περνοῦνε
γιορτοφορεμένοι καὶ μὲ τίς λαμπάδες τοὺς ἔς τὸ χέρι
Κ. Χατζόπ., ἐνθ' ἄν.

γιορτοψώμι τό, Π. Παπαχριστοδ., Χαμέν. Κόσμ., 32.

Ἐκ τῶν οὐσ. γιορτή καὶ ψωμί.

Ὁ κατὰ τὰς ἐορτὰς παρσκευαζόμενος ἄρτος μὲ ἐκλεκτὰ
ὕλικά καὶ ἰδιαιτέρην ἐπιμέλειαν: Ἐν τῷ σπίτι τοῦ κυρ-Δήμου
'τοιμάζονταν νὰ δεχτοῦν τὰ Χριστούγεννα τὰ γλυκὰ τὰ
τσουρέκια, τὰ γιορτοψώμια, ὅλα, ὅλα ἔγιναν βασιλικά
Συνών. χριστόψωμο.

γιός ὁ, υἱός λόγ. κοιν. καὶ δημῶδ. Ἰκαρ. Κάρπ. (Ἐλυμπ.
κ.ά.) Μακεδ. (Γαλατ. Καταφύγ. Χαλάστρ.) Πόντ. (Ἀργυ-
ρόπ. Κερασ. Χαλδ. κ.ά.) Προπ. (Ἀρτάκ.) Ρόδ. υἱὸ Καππ.
υἱὸς Κάρπ. (Ἐλυμπ.) υἱγιός σὺνηθ. υἱγιός Κρήτ. υἱγιὸ Κορσ.
νιγιός Α. Ρουμελ. (Φιλιπούπ.) Θεσσ. Θράκ. (Σουφλ.)
Κρήτ. (Ἅγιος Βασίλ. Σφακ. κ.ά.) Κῶς (Πυλ.) Μακεδ. (Γρε-
βεν. Δεσκάτ. Κοζάν.) Μέγαρ. Πελοπν. (Δίβρ. Μεσσην.
Πάν. κ.ά.) υἱζέ Τσακων. (Βάτικ.) ἕξέ Τσακων. (Βάτικ.)
ἕξέ Τσακων. (Βάτικ. Χαβουτσ.) γιός κοιν. καὶ Καππ. (Φά-
ρασ.) Πόντ. (Οἶν. Ὀφ. Τραπ. κ.ά.) ῥιός Σίκιν. γιὸ Θεσσ.
(Καρποχώρ.) Καλαβρ. (Γαλλικ. Μπόβ. Χωρίο Ροχοῦδ. κ.ά.)
Προπ. (Μαρμαρ.) γιόσε Καλαβρ. (Χωρίο Βουν.) γιόν Πόντ.
(Κὰρς Ὀφ. Τραπ.) ἐγιός Θήρ. ἕιός Μακεδ. (Γαλατ. Κα-
ταφύγ.) Νάξ. (Ἀπύρανθ. Βόθρ. Κωμικ. Φιλότ.) Προπ.
(Μαρμαρ. κ.ά.) γιές Σκυρ. Αἰτιατ. γιὸ Καλαβρ. (Χωρίο
Βουν.) Κλητ. γιὰ Θεσσ. (Ἀργιθ. Κρυόβρ.) κιὸ Μακεδ.
(Κουφάλ.) Πληθ. γιόδες Καππ. (Φάρασ.) ἕζοδε Τσακων.
(Χαβουτσ.) γιοῦδες Θεσσ. (Τρίκερ.) Θράκ. (Μέτρ.) Κύπρ.
(Γερμασ. κ.ά.) γιοῦδεις Εὐβ. (Λιχὰς) Θεσσ. (Πήλ.) Θράκ.
(Ἀδριανούπ. Αἶν. Καρχ. κ.ά.) Λῆμν. (Πλάκ. κ.ά.) Μακεδ.
(Βελβ. Κοζ. Πεντάπ. κ.ά.) γιοῦες Κύπρ. (Δάλ. Μεσαρ.
κ.ά.) ἕζοδε Τσακων. (Χαβουτσ.) οἱ Νάξ. (Ἀπύρανθ. Βόθρ.)
Αἰτιατ. υἱεῖς Καππ. υἱέδους Λυκ. (Λιβύσσ.)

Τὸ ἀρχ. οὐσ. υἱός διατηρηθὲν ἀλώβητον εἰς συντηρη-
τικά τινα ἰδιώματα (βλ. Γ. Χατζιδ., ΜΝΕ 2, 459), ἴσως
κατ' ἐπίδρασιν τῆς ἐκκλησιαστικῆς γλώσσης, ἰδιαιτέρως δὲ
εἰς στερεοτύπους φράσεις εὐχῶν, ἄρῶν, παροιμιῶν, τραγου-
διῶν ἢ καὶ ἐνάρθρους πτώσεις, ὅπου τὸ ἄρθρον λήγει εἰς σύμ-
φωνον καὶ εὐνοεῖ τὴν διατήρησιν τοῦ ἀρχικοῦ φωνήεντος
ἐλλείψει συνιζήσεως. Ὁ ἀναβιβασμὸς τοῦ τόνου εἰς τὸν τύπ.
υἱός ἐκ δημοτικῶν τραγουδιῶν διὰ μετρικὴν ἀνάγκην. Ὁ
τύπ. υἱγιός πιθαν. μεταγν. (βλ. Ed. Mayser, Gramm.
Griech. Papyr. II, 92), ἀπαντῶν εἰς μεσν. δημοτικὰ τρα-
γούδια καὶ εἰς τὸν Ἐρωτόκριτον, διατηρεῖται ὡσαύτως εἰς
τραγούδια καὶ εἰς φράσεις. Κατὰ τὸν Γ. Χατζιδ., ΜΝΕ 1,
230, εἰς τὸν τύπ. τοῦτον ἐπανελήθη τὸ ἀρχτικὸν υἱ ἐκ τοῦ
ἀπαθοῦς τύπου τοῦ ἐκ τῆς λογίας παραδόσεως γνωριζομέ-

νου». Πβ. καὶ ἐγγρ. τοῦ 1692 (Γ. Πετροπ. Νοταρ. Πράξ.
Παξῶν 216,1): «κὺρ-Μίχος Δαλιέτος καὶ κὺρ-Νικολὸς ἀδελ-
φοί, υἱοὶ τοῦ ποτὲ Κώστα». Ὁ τύπ. υἱγιός πιθαν. διὰ τὴν
συνεκφορὰν μετὰ τοῦ παρεκτεταμένου ἄρθρου τόνε γιό.
Διὰ τὸν τύπ. υἱζέ βλ. H. Pernot, Dial. Tsakon., 110.
Ὁ τύπ. ννιγιός ἐκ τῆς αἰτιατ. τόν νιγιό διὰ
ψευδῆ συλλαβισμόν. Πβ. τὰ ἀνάλογα τόν ὦμο-ὀρῶ-
μος, τὴν ἄμμο-ἡνάμμο, τὴν οὐρά-ἡνου-
ρά κ.τ.τ. Ὁ πληθ. γιοῦδες ἐκ τῆς αἰτιατ. τοῦ πληθ.
γιοῦς κατὰ παρέκτασιν καὶ ἀναλογικ. πρὸς τὰ πα-
τεράδες, μαννάδες, γονεῖδες, παπποῦ-
δες, γαμπροῦδες.

Τὸ ἄρρεν τέκνον, ὁ υἱός κοιν. καὶ Καλαβρ. (Γαλλικ.
Μπόβ. Χωρίο Βουν.) Καππ. Φάρασ. κ.ά.) Πόντ. (Ἀργυ-
ρόπ. Ἰμερ. Κερασ. Οἶν. Ὀφ. Σπαυρ. Τραπ. Χαλδ. κ.ά.)
Τσακων. (Βάτικ. Μέλαν. Χαβουτσ.): Ἐχει ἕνα γιὸ καὶ
μιὰ κόρη. Ὁ γιός μου εἶναι εἴκοσι χρονῶν. Ὁ γιός μου ἔχει
τρὶα παιδιὰ κοιν. Παραπροκομμένος εἶν' ὁ γιός σου! Νάξ.
Ὁ γον, ἰέ μου, νὰ χαρῶ τὴ λεβεδιά σου! αὐτόθ. Σταμάτησε,
βρε μάννας ἰέ, γιατί θὰ ρεδάρω (= θὰ κάμω ἐμετόν) Νάξ.
(Κωμικ.) Τοῦ Περικλῆ ὁ γιός Προπ. (Μαρμαρ.) Ἡκαμενε
δυὸ οἱ Νάξ. (Βόθρ.) Εἶδε ἕναν γιὸ Καλαβρ. (Χωρίο Βουν.)
Ὁ γιὸ μ-μου ὁ μεσακὸ ἐν γαπέγει τίποτε (γαπέγει = κα-
ταλαβαίνει) Καλαβρ. (Γαλλικ.) Ὁ ἕξέ μ' εἶναι τετραπέρατε
Τσακων. (Χαβουτσ.) Τ' ἐμόν ὁ γιόν (ὁ υἱός μου) Πόντ.
(Τραπ.) Τ' ἐμόνα ὁ γιόν Πόντ. (Ὀφ.) Νὰ πουλήσωμ' τὸ
γάδαρε τῶν νὰ παντρέψωμε τὸν υἱζέ νὰμ' Τσακων. (Βάτικ.)
Ἡγέννησεν ἡ κόρη μου τσ' ἦκαμεν ἕναν υἱγιόμ-μὲ τ'
ἄστρον εἰς τὸ κούτελο Ἀστουπ. Δὲ ἀρῶνε οἱ γιοῦδες μου
δομάτα Θράκ. (Μέτρ.) Τί τρανᾶνι κ' οἱ γιοῦδεις μας οἱ οὐλό-
μανροι! Λῆμν. (Πλάκ.) Οἱ γιοῦδες μου ἐμέναν ἔμ πολ-
λά προκομ-μένοι Κύπρ. Ἐγλέδιζεν ὁ μεγάλος τοῦ γιός μὲ τοῦ
Καραπάτη τσ' οἱ Νάξ. (Ἀπύρανθ.) Τσῆ ἕριᾶς θὰ τότε κά-
μουν οἱ οἱ δον, ἰάτι εἶναι κακοκέφαλοι (τσῆ ἕριᾶς = τῆς
γυριᾶς, τῆς ἐπατείας, ἐπαίτην, πτωχόν οἱ οἱ = οἱ υἱοί.
κακοκέφαλοι = ἀσύνετοι) αὐτόθ. Πάντριπα - ἔχασα τὸν
υἱγιό μ' Μακεδ. (Καστορ.) Ὁ ἕξέ σι (ὁ υἱός του) Τσακων.
(Χαβουτσ.) Ὁ Γιώργη ἔχον ἕ δυὸ ζόδε (ὁ Γ. ἔχει δύο υἱούς)
αὐτόθ. Τσὲ ἀπονάτε ὁ υἱζέ ντι; (τί ἀπέγινεν ὁ υἱός σου;)
Τσακων. Ὁ γιόσε τοῦ ἀδερφοῦ μου ἐγιάη ἔς τὸ Ρῆγι (ἐγιάη
= ἐδιάβη, μετέβη) Καλαβρ. (Χωρίο Βουν.) Ἡτον ἕνας πα-
τέρας τσ' εἶδεν ἀρεῖς υἱγιούς (ἐκ παραμυθ.) Ἀστουπ. Εἶχε
μιὰ γυναικα κ' εἶχε δώδεκα υἱούς (ἐκ παραμυθ.) Κάρπ.
(Ἐλυμπ.) Καὶ ἐγώ, ἄν εἶχα τὸν γιὸ τοῦ ρήγα γιὰ ἄνδρα,
ἐφιδέγουμ-μο νὰ τοῦ κάμω ἕνα κεντινάρι παιδιὰ (ἐκ παρα-
μυθ. ...θὰ ἠμποροῦσα νὰ τοῦ κάμω μιὰ ἐκτοντάδα
παιδιὰ) Καλαβρ. (Χωρίο Βουν.) Τῆ υἱ' τὸ παιδὶν ἡ ψῆ μ'
καὶ τὸ τζικάρι μ' (τοῦ γιοῦ μου τὸ παιδί, ἡ ψυχὴ μου καὶ τὸ
σπλάχνου μου) Πόντ. (Ἰμερ.) Μιὰ β-βολάν τζ' ἕναν τζαιρόν
εἶδεν ἕναν ἄδρωπομ πού ἄε δκγὸ γιοῦδες (ἐκ παραμυθ.) Κύπρ.
(Δάλ.) || Φρ. Μ' ἕνα γιό! (εὐχὴ εἰς ἐγκυμονοῦσαν) κοιν.
Μ' ἕναν γαλὸν υἱγιό! (συνών. μὲ τὴν προηγούμεν.) Πελοπν.
(Οἶτυλ.) Καλὸν υἱγιό! (συνών. μὲ τὴν προηγούμεν.) Πελοπν.
(Βούρβουρ.) Ἐνα χ'σὸ γιὸ (συνών. μὲ τὴν προηγούμεν.) Θράκ.
(Ἀλμ.) Καλὴ λευτεριά, μ' ἕναν καλὸν υἱγιό! (συνών. μὲ τὴν
προηγούμεν.) Πελοπν. Ἡλ. Καὶ μὲ γιούς! (εὐχὴ εἰς νυμφευ-
μένους) Πελοπν. (Βούρβουρ.) Μι γιόν! (συνών. μὲ τὴν προη-
γούμεν.) Μακεδ. (Ἀρν.) Υἱός τῆς ἀπωλείας (ἐπὶ ἀσεβοῦς καὶ
ἀμαρτωλοῦ ἐκ τῆς ἐκκλ. γλώσσης. Εὐαγγ. Ἰω. ιστ, 12)
λόγ. κοιν. Ἀσωτος υἱός (συνών. μὲ τὴν προηγούμεν. ὁμοίως
ἐκ τῆς ἐκκλ. γλώσσης) λόγ. κοιν. Εἶναι τ' ἀνέμου καὶ τοῦ

